

خیابان بهار

«خانه سینما» از دیروز تا امروز و فردا

حکایت موش و گربه

احمد طالبی‌نژاد

● صبح اول وقت روز ۲۷ تیرماه در حالی که از شدت گرما گویی از آسمان آتش می‌بارید، گروهی از دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان سینما، در کوچه سمنان خیابان بهارجنوبی در مقابل در بسته خانه سینما جمع شده بودند تا طبق وعده مسوولان قفل و زنجیر این ساختمان که حالا دیگر اکثریت مردم ایران به یمن رسانه‌های داخلی و خارجی از وجودش باخبرند، باز شود و نتیجه ماه‌ها پش‌وجسد و چانه‌زنی به بار بنشیند و خانه به صاحبان اصلی اش برگردد. ساعت‌ها انتظار در آن گرمای طاقت‌فرسا راه به جایی نبرد و وعده‌ای دیگر و پرانگنده شدن جمعیت و... می‌خواهم وارد بچی شوم که ممکن است عده‌ای را خوش نیاید و بگویند حالا وقت این حرف‌ها نیست. بگذار برای بعدها که خانه سینما دوباره دایر شد. ولی از شما چه پنهان مدتی بود قصد داشتیم در این‌باره چیزی بنویسم ولی هی این دست‌ان‌دست کردم میادا به وحدت‌شکنی متهم شوم. آنچه می‌خواهم بگویم اتفاقا حالا و در شرایطی که هنوز تکلیف خیلی روشن نشده باید گفته شود. اینکه خانه سینما نه یکسال پیش که از همان سال‌های نخست گشایشش بسته شد. یعنی چه؟ عرض می‌کنم. آنها که به لحاظ حرفه‌ای هم‌سن‌وسال بنده هستند، احتمالا اساسنامه اول این نهاد را دیده‌اند. در آن اساسنامه، خانه سینما به‌عنوان یک نهاد صنفی مستقل از دولت دیده شده و دو منبع مالی هم برایش تعریف شده است. نخست حق عضویت اعضا که البته می‌دانیم رقم چشمگیری نمی‌توانست باشد و دوم اختصاص دودرصد از فروش فیلم‌ها و مبلغ قرارآדהایی که دست‌اندرکاران با تهیه‌کنندگان منعقد می‌کنند.این مبلغ باید در صندوق جمع‌آوری و به رتق‌وفتق امور خانه سینما که کارش سروسامان دادن به مشکلات صنفی اهالی سینماست اختصاص می‌یافت. یادم نمی‌آید منابع روشن دیگری هم در نظر گرفته شده باشد. اما از همان سال‌ها مدیران امور سینمایی که احساس کرده بودند این خانه ممکن است در آینده نقش سندبیکا یا هر نهاد صنفی دیگری را بازی کند و به‌اصطلاح عوام برای وزارت ارشاد و امور سینمایی شاخ شود، به طرز زیرکانه‌ای از نظر مالی این نهاد را زیر چتر خود گرفتند، هزینه‌های تاسیس و اداره‌اش را تأمین کردند، مدیرانی مورد وثوق بر آن گماردند و خلاصه‌اش اینکه خانه سینما از همان ابتدا به یکی از شاخه‌های معاونت سینمایی تبدیل شد. آن صندوق هم اگر دایر شده بود، بایر ماند و کسی نفهمید چه سرنوشتی پیدا کرد. در تمام این بیست‌وچند سالی که از دایر شدن خانه سینما می‌گذرد، هزینه‌هایش توسط نهادهای دولتی از وزارت ارشاد گرفته تا یکی، دو وزارتخانه دیگر و نهادهای ذی‌ربط و بی‌ربط دیگر تأمین شده و از نظر عملکرد هم، بلا تکلیف بوده است. حالا که دعوا بالا گرفته و سینماگران در این دعوا دست بالا را دارند و بر همه ثابت شده که حق با آنان است، اگر همین روزها درهای این نهاد دوباره گشوده شد، میرم‌ترین کاری که هیات‌مدیره و مدیرعاملش که طی ماه‌های گذشته رنج فراوانی را متحمل شده و زجر واری هم بردند - وازه وافر را عمدا به کار بردم تا پادی کرده باشم از خانه واری منشی خانه سینما که طی این مدت تلاشی همسنگ نام‌فامیلش را به کار برده و می‌برد- باید انجام دهند این است که، ابتدا اساسنامه را مورد بازنگری قرار داده، نقاط ناسوروش را پیدا کنند و تا حد امکان بند ناف این نهاد را از دولت جدا کنند. به‌ویژه که رییس‌جمهور منتخب قول داده که همه صنوف فرهنگی و هنری را از زیر فشار نهادهای دولتی خارج کند. در غیر این صورت، در بر همان پاشنه خواهد چرخید و معلوم است وقتی دولت هزینه یک نهاد را بدهد از آن انتظار دارد در خدمت متواتب باشد. این طبیعی است. من هم اگر جای رییس سازمان سینمایی می‌بودم وقتی می‌دیدم خانه سینما به حرم گوش نمی‌کند، درش را می‌بستم. تعارف که نداریم. چرا باید انتظار داشتیم کسی با کسانی بودجه در اختیار نهادهی قرار دهند که می‌خواهد مستقل از سیاست‌هایش عمل کند؟ پس اگر واقعادامان می‌خواهد صاحب خانه‌ای مستقل باشیم و بی‌آنکه وارد امور سیاسی شویم به گرفتاری‌های روزافزون اهالی سینما رسیدگی شود و مکاتش هم مامنی باشد برای قرارومعارها و به‌اصطلاح پاتوق دست‌اندرکاران سینما، باید همه رشته‌هایی که ما را وابسته به دولت کرده ببریم و روی پای خودمان بایستیم. حالا اگر مسوولان دولتی دلشان خواست کمکی بکنند تا چرخ‌های این نهاد روان تر بچرخد، شرط عقل این است که بی‌منت بپذیریم. اما شرط کنیم که انتظاری نداشته باشند. چون قرار نیست ما بازوی شما باشیم. ما باید بازوی شما باشیم که باشمی که بر اثر سوءتدبیرها چرخ زندگی اغلب‌مان لنگ است. سینما پر شده از پسرخاله‌ها و دخترخاله‌ها و خواهرزاده‌ها و برادرزاده‌ها و جایی برای آدم‌های اصیل که خاف‌نشین شده‌اند، نمائند است. خانه سینما باید طرح امنیت شغلی سینماگران را جدی بگیرد و تعارف را کنار بگذارد. باید به تأمین اجتماعی آنها توجه بیشتری نشان دهد. باید خود را از منازعات سیاسی کنار بکشد و به وظایف اصلی‌اش بپردازد. در آن صورت این خانه بار دیگر رونق خواهد گرفت و به محل آسایش تبدیل خواهد شد، وگرنه بود و نبودش دردی دوا نمی‌کند. وقتش هم همین حالاست. فردا خیلی دیر است. از ما گفتن

دنیا عیوضی: آیین بازگشایی «خانه سینما» در روز پنجشنبه ۲۷ تیرماه، به بزرگ‌ترین تجمع سینمایی در حمایت از «خانه‌سینما» تبدیل شد. بعد از دو سال پر کشمش برای اهالی سینما، سرانجام «استقامت»، فریاده و تجوهای آنها را به بار نشاند. هرچند هنوز نتیجه قطعی نیست، ولی ساز ناکوک مخالفان سینما، در مصاف ارکستر بزرگ هماهنگ اهالی گم شد و دست‌کم با همبستگی اکثریت عاشقان سینمای ایران، صدای آنها بیشتر از گذشته طنین‌انداز شد. ساعت هشت صبح روز موعود، اعضا کم‌کم مقابل ساختمان شماره ۱ «خانه سینما» واقع در خیابان بهار، کوچه سمنان، همان ساختمانی که روزگاری نه‌چندان دور، اتفاقات خوشایندی برای هنر سینما رقم می‌خورد، جمع شدند. گرمای هوا، ماه مبارک رمضان و جای خالی آب و غذا هیچ‌کدام باعث نشد که این حرکت متوقف شود. لحظه‌لحظه و ساعت‌به‌ساعت اعضا از راه می‌رسیدند و به‌دیگران می‌پیوستند. بزرگان سینماهم با حضورشان، دلگرمی بیشتری به این جمع می‌دادند. پنج ساعت طاقت‌فرسا - تا ساعت ۱۲ - ادامه یافت و سرانجام پس از پایان یافتن فرصت ۴۸ساعته توسط نیروی انتظامی، این‌بار با قول فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ نیز به پایان رسید تا در مجمع عمومی ششم مرداد نتیجه نهایی مشخص شود.

همه راه‌ها به خانه سینما ختم می‌شود

پلاکاردهای منقوش به نشان «خانه سینما» همان لوگوی معروفی است که «استقامت‌سینه» تزئینی آن را سال گذشته ساخته بودند تا اعضا به لباس خود وصل کنند، ولی زمان جشنواره فیلم فجر گویی الصاق آن به سینه به جرمی تبدیل شده بود و در برج میلاد با حاملان این نشان توسط روابط عمومی جشنواره برخورد می‌شد. حالا آن نشان در ابعاد بزرگ‌تری به پلاکاردهایی تبدیل شد و افراد شرکت‌کننده در این تجمع، پلاکاردهدست‌خواهان بازپس‌گیری «خانه» خود شدند. داستان این تجمع اینگونه بود که شامگاه ۲۶ تیرماه روسای ۲۶صنف سینمایی با کلیات اساسنامه پیشنهادی هیات هفت‌نفره برای برگزاری مجمع عمومی پیش‌رو موافقت کردند. این جلسه برای بررسی مقدماتی پیش‌نوس اصلاحی اساسنامه‌های مطروحه از سوی هیات هفت‌نفره و سازمان سینمایی تشکیل شد و اکثریت قریب‌به‌اتفاق اعضای حاضر با کلیات‌اصلاحات اساسنامه پیشنهادی موافقت کردند.ولی تعیین شد این نظر در مجمع عمومی فوق‌العاده طبق اساسنامه مطرح شود. اما برای برگزاری این مجمع، یک مانع بزرگ وجود دارد: پلمب خانه سینما به دستور وزیر ارشاد و توسط حراست این وزارتخانه. این اتفاق شامگاه ۲۴ تیرماه افتاده بود. سینماگران صبح ۲۵ تیرماه برای مخالفت از خانه مقابل آن جمع شدند ولی در نهایت با میانجیگری نیروی انتظامی ۴۸ساعت فرصت

علیرضا بهرامی

داده شد تا رازینی‌هایی صورت بگیرد. ولی گویا نتیجه‌ای دربر نداشت. بنابراین با اتمام فرصت ۴۸ساعته دوباره راه‌ها به خانه سینما منتهی شد. **مطالبات سینماگران در تجمع** در ابتدای گردهمایی محمدمهدی عسگرپور، مدیرعامل خانه سینما، از سینماگران حاضر تشکر کرد و گفت: «در اساسنامه خانه سینما یک بندی وجود دارد که در صورت انحلال، اموال خانه سینما به وزارت ارشاد تعلق می‌گیرد. انحلال خانه سینما در دو سال قبل بابت بندی که مربوط به آموزشگاه‌های سینمایی بود، انجام شد. بنابراین شکایت کردیم و در آخر، دیوان عدالت‌داری حکم انحلال را لغو کرد.» عسگرپور با تأکید بر اینکه ماهیت انحلال و تعطیلی فرق می‌کند، افزود: «معض اطلاع دوستان می‌گویم که ساختمان شماره یک فقط سرقفلی‌اش متعلق به خانه سینماست. این مکان اجاره‌ای است و هر ماه اجاره می‌پردازیم. آنچه متعلق به ماست میز و صندلی است که اگر دوستان عشق گرفتن میز و صندلی را دارند که همین را به آنها می‌دهیم.»وی در عین حال گفت: «این پلمب هم که مربوط به ساختمان‌های وزارت ارشاد است که اگر در ساختمانی س‌دی مستهجن تولید شود، می‌توانند آن را پلمب کنند. بنابراین اینکه نصف شب یک چیزهایی را خارج و احتمالا یک چیزهایی را وارد کنند، بحث حقوقی دارد و پیگیر آن هستیم.» عسگرپور گفت: «پلمبی که به خانه سینما زدند، پلمب قضایی نیست. بنابراین حق داریم که وارد خانه شویم اما به احترام نیروی انتظامی که در این مدت به ما کمک کردند و مسوولیت دارند، ما این کار را نمی‌کنیم».

وساطت پرویز پرستویی

بعد از آن پرویز پرستویی گفت: «من از دیدش به‌طور شخصی رازینی‌هایم را با آقای ششمقدری آغاز کردم. آخرین

فرمانده پلیس تهران:

تا زمان «مجمع» از «خانه‌سینما» حفاظت می‌کنیم

علیرضا بهرامی

صحب‌ها این است که ایشان راست است تا ذقایتی دیگر با یکی از خبرگزاری‌ها مصاحبه کنند و اعلام کنند که خانه سینما تا قبل از مجمع عمومی به روی کسی باز نخواهد شد و ضمنا امروز با دوستان هیات‌مدیره جلس‌ای خواهند داشت.» اما حاضران پرسیدند چه تضمینی وجود دارد که به حرف‌هایشان جامه عمل بپوشند.

نیروی انتظامی در جمع سینماگران

سرانجام ظهر سردار ساجدی‌نیا، فرمانده انتظامی تهران بزرگ، با حضور در جمع سینماگران گفت: «ساختمان خانه سینما طبق مذاکرات انجام شده تا شش مرداد و تا زمان برگزاری مجمع عمومی و انجام مذاکرات مربوطه برای برگزاری آن، تحت صیانت نیروی انتظامی است. سردار ساجدی‌نیا، روبه‌روی ساختمان پلمب شده خانه سینما خطاب به هنرمندان گفت: «من به آقایان و دوستان در خانه سینما هم عرض کردم با توجه به قولی که وزارت ارشاد و ریاست‌جمهوری داده‌اند، انشاءالله شکل حل شود.»او ادامه داد: «دوستان معتقد بودند ممکن است در این فاصله ساختمان خانه سینما تحویل گروه دیگری شود. اما من به شما قول می‌دهم نیروی پلیس روبه‌روی ساختمان مستقر شود تا شش مرداد که زمان برگزاری مجمع عمومی است. حفاظت خانه سینما در اختیار نیروی انتظامی خواهد بود و هیچ‌کس به آن ورود نخواهد کرد.» اما ساجدی‌نیا در پاسخ به سوال خبرنگاری که از او پرسید آیا این پلمب قانونی است یا نه؟ جواب روشنی نداد. پس از این سخنان، «محمدمهدی عسگرپور» نیز خطاب به حاضران گفت: «شش مرداد مجمع عمومی خانه سینما با حضور اعضای صنف عضو برگزار خواهد شد. انشاءالله ما ساعت ۱۰ صبح شش مرداد برای بازید از ساختمان به اینجا می‌ایم تا بتوانیم مقدمات برگزاری مجمع عمومی را در عصر همان روز فراهم کنیم.»از

صبح «جواد ششمقدری» در گفت‌وگوهایی که به صورت تلفنی با خبرنگاران داشت به اظهارنظر در این‌باره پرداخت. به گزارش مهر رییس سازمان سینمایی در پاسخ به اینکه مجمع عمومی روز شش مرداد برگزار می‌شود یا خیر؟ گفت: «بعید می‌دانم که این مجمع در روز شش مرداد برگزار شود، چراکه شش مرداد مصادف با ضربت‌خوردن حضرت علی(ع) است و هیچ جلس‌ای نباید در آن روز برگزار شود.» «تجمع» به گفته برخی هنرمندان سینما به «تحصن» تبدیل شد. همچنان که رخشان بنی‌اعتماد خطاب به جمع حاضر که شامل تعداد گسترده‌ای از هنرمندان و کارگردان سینما بود گفت: «ما اینجا هستیم تا به نتیجه روشنی برسیم.» پیرو گفته این کارگردان، محمدمهدی عسگرپور در ساعات میانی حضور سینماگران در این محل با توجه به ایستادن در گرمای شدید و صورت نگرفتن هیچ تغییری در شرایط مذکور از سوی سازمان سینمایی به جمع پیشنهاد داد «همچنان در محل بمانید تا به خواسته‌مان توجه شود»، او همین‌طور در پاسخ به صحبت‌های منتشر شده آقای شمقدری در خروجی خبرگزاری‌ها مبنی بر تأکید ایشان بر قانونی‌بودن پلمب و همین‌طور اعلام وجود هیات‌مدیره «خانه سینما ۲»، به منظور حضور بازپرس کشیک قوه قضایی برای تأیید اصالت پلمب تصمیم گرفت و مطرح کرد که اگر به تأیید‌نظر ایشان این برگه چسبیده شده بر در خانه سینما اصالت داشت ما می‌رویم و اگر نه وارد خانه می‌شویم. البته این اقدام همراهی بازپرس کشیک را به‌دنبال نداشت. عسگرپور طرف مذاکره هیات‌مدیره خانه سینما و اهالی آن فردی دانست که بتوان روی حرف او حساب کرد و در این‌باره توضیح داد: «اینگونه که مشخص است نمی‌توانیم با مجموعه ارشاد وارد مذاکره شویم و بعید می‌دانم کار به این شکل جلو برود».

اصغر فرهادی: اقدام سمبلیک

اصغر فرهادی، کارگردان برنده اسکار، هم در ساعات پایانی این گردهمایی به جمع سینماگران حاضر روبه‌روی در خانه سینما پیوست. او طی سخنانی گفت: «در این چند سالی که خانه سینما تشکیل شده، سینماگران وابستگی عاطفی به اینجا پیدا کرده‌اند اما متأسفانه این بخش و این وابستگی عاطفی، هیچ‌وقت در نظر گرفته نمی‌شود.»وی ادامه داد: «این را هم گویم که قرار نیست با باز شدن خانه سینما اتفاقات عجیب و غریبی بیفتد. اما بسته شدن اینجا هم گمان نمی‌کنم، سود زیادی را نصیب کسانی کند که آن را بسته‌اند.» کارگردان «گذشته» حضور سینماگران روبه‌روی خانه سینما را یک حرکت سمبلیک دانست و اظهار کرد: «برای ما این رفتار و این خانه یک اقدام سمبلیک است، اقدام نسبت به خانه‌ای که بسته شده است. متأسفم از اینکه تاکنون هیچ دلیل شفافی برای چنین اقدامی بیان نشده و بیشتر مسایل مطرح شده حاشیه بوده است»

چهره روز

نقال پیشکسوت همچنان در بستر بیماری است

انتظار معجزه برای «مرشد ترابی»

● سحر آزاد: عصای مرشد که به زمین کوبیده می‌شد، جمعیت تماشاکننده حتی اگر می‌خواستند هم نمی‌توانستند متوجه موضوع دیگری جز داستان‌های نقلی شوند که تمام زندگی‌اش را اِسرای زنده نگه‌داشتن حماسه‌های ایرانی گذاشته است. «مرشد ولی الله ترابی» از نسل نقالان پیشکسوتی است که انرژی‌اش یکسره صحنه نمایش را به عمق داستان‌های شاهنامه می‌برد. البته در سال‌های اخیر لحن‌هایابی هم بود که روی صندلی می‌نشست تا برای ادامه داستان نفسی تازه کند اما همه آنها که کارش را دیده‌اند، می‌دانند او با حرکت مداوم خود از این‌سوی صحنه به سوی دیگر، مجالی برای خستگی به بیننده نمی‌داد. با این حال او این‌روزها حکایتش را روی تخت بیمارستان مدائن نقل می‌کند. ترابی که زمانی نعت‌نیا به شهرهای مختلف ایران بلکه به کشور‌های خارجی زیادی سفر کرده بود تا آیین‌ها و داستان‌های شاهنامه را روی پرده و حتی بدون پرده برای مردم تعریف کند، این‌روزها در گیر بیماری است که کبد و کلیه‌هایش را از کار انداخته و در لوزالمعده و پروستاتش هم دو غده ایجاد شده است. دلود معینی کیا، یکی از دوستان نزدیک مرشد ترابی درباره وضعیت فعلی او به ایسنا گفته است: «از روز ۲۶ تیرماه که آب معدن‌اش را خالی کرده‌اند، وضعیش بهتر است، و با روحیه‌ای خوب با بیماری‌اش دست‌وپنجه نرم می‌کند اما همچنان درد دارد. هر چند سعی می‌کند اطرافیان درد را در چهره‌اش نبینند اما ما می‌بینیم که او چگونه این درد را تحمل می‌کند.» او با بیان اینکه هنوز مشخص نیست، مرشد ترابی چه زمانی از بیمارستان مرخص می‌شود، عنوان کرده است: «خوشبختانه بیمه طلایی او به همت بچه‌های تئاتر آیینی،

سرخ‌ط

● شرق: مینی‌سیرال «رنگ شک» به کارگردانی فریبرز عرب‌نیا از ۱۰ مردادماه وارد مرحله پیش تولید می‌شود. ● مهر: مورگان فرمین، رابرت دنیرو، مایکل داگلاس و کوین کلاین بازیگران مشهور و درجه‌یک هالیوود با همدیگر در فیلمی به نام «آخرین و گاس» ظاهر می‌شوند.

ماچهره‌ها
یه همراه خوب